Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Informatiebericht SUA

Van	SUA – Asiel en Bescherming
Auteur(s)	A
Telefoonnummer(s)	06
Onderwerp	Integrale geloofwaardigheidsbeoordeling – aanvulling bij WI 2014/10 (inhoudelijke beoordeling)
Hoofdtaak	Asiel
Vindplaats Informind	Asiel themapagina: Beoordeling asielrelaas
Geldigheidsduur	7 september 2015 tot nader bericht

Aanleiding
Per 1 januari 2015 werkt de IND met de 'integrale geloofwaardigheidsbeoordeling' en is het toetsingskader van de Positieve Overtuigingskracht (POK) losgelaten. Er gaan al heel veel dingen goed, ondanks dat er door het hoge inwilligingspercentage nog niet heel veel ervaring op is gedaan is met schrijven van voornemens onder de integrale geloofwaardigheidsbeoordeling. Er is echter ook een aantal aandachtspunten naar voren gekomen. Die aandachtspunten worden in dit informatiebericht besproken.

Dit informatiebericht vormt daarmee een aanvulling op WI 2014/10 en waar nodig wordt deze WI in de toekomst hierop aangepast.

NB: Dit bericht komt op een moment dat de instroom zeer hoog is. Benadrukt wordt dat dit bericht bedoeld is om e.e.a. te verduidelijken en eenduidigheid te creëren.

Toelichting

Format en opmaak
Gebleken is dat niet altijd het juiste format voor het voornemen of de beschikking gebruikt wordt. Gebruik daarom altijd het INDIGO format. Dit komt de uniformiteit ten goede en voorkomt dat per locatie qua inhoud en uiterlijk afwijkende formats ontstaan. Zo is het bijvoorbeeld niet de bedoeling dat er een apart kopje 'risico inschatting' ingevoegd wordt.

Geloofwaardige elementen
Soms wordt (te) uitgebreid gemotiveerd dat en waarom een bepaald element geloofwaardig wordt geacht. Wanneer een relevant element geloofwaardig is, kan worden volstaan met de constatering dat het relevante element geloofwaardig is. Wanneer een concrete onderbouwing van een relevant element ontbreekt, maar in de weging uiteindelijk vooralsnog maar wordt uitgegaan van de geloofwaardigheid, kun je eventueel opnemen dat *op dit moment* of *vooralsnog* wordt uitgegaan van de geloofwaardigheid van het betreffende relevante element.

Relevante elementen

Er wordt in sommige zaken zowel een opsomming van relevante elementen als een (heel) uitgebreide samenvatting van het asielrelaas gegeven. Het heeft de voorkeur om alleen een (puntsgewijze) opsomming van de relevante elementen te geven. Eventueel kan per relevant element een (korte) toelichting worden gegeven.

Een relevant element kan bestaan uit meerdere onderdelen, die niet allemaal weer uitgesplitst hoeven te worden als apart relevant element. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling om deelname aan een demonstratie, de arrestatie bij deze demonstratie en de ondervraging naar aanleiding van wederom diezelfde demonstratie, als even zovele aparte relevante elementen aan te merken. Het relevante element kan in dit voorbeeld dan zijn 'demonstratie en arrestatie'. Ook moet bekeken worden of een bepaalde omstandigheid wel echt een relevant element is; een herkomst uit Tanger is bijvoorbeeld geen zelfstandig relevant element, tenzij Tanger in 15c-gebied zou liggen. Het referentiekader van betrokkene is doorgaans geen relevant element, maar kan wel weegfactor zijn in de beoordeling.
Relevante elementen hoeven niet 'gezocht' te worden. Wanneer bijvoorbeeld blijkt dat betrokkene niet-praktiserend moslim is, maar hij brengt dit verder niet naar voren als reden voor zijn vertrek, dan hoef je dit niet als een relevant element aan te merken (tenzij uit het landenbeleid volgt dat het wel als 'ambtshalve' relevant element aangemerkt moet worden).

Het onderscheid tussen relevante elementen en argumenten is niet altijd scherp gemaakt; soms worden deze begrippen door elkaar heen gebruikt.

Het onderscheiden van de relevante elementen is niets anders dan het vluchtrelaas opdelen in verschillende onderdelen / verhaallijnen / thema's, die al dan niet door middel van een causale relatie met elkaar in verband worden gebracht.

Documenten
Met de afschaffing van de POK-toets is de indruk ontstaan dat de aan- of afwezigheid van documenten bij een asielaanvraag in (veel) mindere mate een rol speelt in de beoordeling. Dat is niet zo; bij een beoordeling van een relevant element is het allereerst van belang om na te gaan in hoeverre het element is onderbouwd met documenten. Daarbij speelt ook een rol in hoeverre het ontbreken van die documenten aan de vreemdeling toerekenbaar is. Wanneer er ten aanzien van een relevant element documenten (toerekenbaar) ontbreken, dan is het element onvoldoende onderbouwd en wordt voor de beoordeling m.b.v. de geloofwaardigheidsindicatoren, gekeken naar de criteria onder artikel 31, lid 6, Vw, omdat van een asielzoeker niet (altijd) verwacht kan worden dat hij zijn vluchtverhaal 'bewijst' met documenten.

Het is dus van belang om per relevant element eerst te bekijken hoe het zit met de aan- of afwezigheid van documenten en meer expliciet te maken (vast te stellen) dat bepaalde documenten ontbreken.

Doortoetsen
In een causale keten van gebeurtenissen, wordt soms te ver door getoetst. De juiste balans wordt hierin niet altijd gevonden. In WI 2014/10 staat de volgende passage:

> 'Ook als sprake is van een ongeloofwaardig geachte gebeurtenis die het beginpunt vormt van een verhaallijn – denk aan een arrestatie die wordt gevolgd door detentie en mishandeling – is het dus van belang bij de beoordeling van de opvolgende gebeurtenissen niet te volstaan met de stelling dat gegeven de ongeloofwaardigheid van de arrestatie, evenmin geloof wordt gehecht aan de detentie en mishandeling. Ook die opvolgende

gebeurtenissen dienen zoveel mogelijk op hun eigen merites te worden beoordeeld. Dit kan anders liggen als sprake is van (zeer) evidente ongeloofwaardige verklaringen dan wel het verstrekken van onjuiste gegevens."

Deze passage geeft de indruk dat er tot in het oneindige door gevraagd moet worden. Deze passage zal daarom bij de update van de WI iets aangepast worden. Wat met deze passage bedoeld is, is dat je voorzichtig moet zijn met het 'automatisch' laten doorwerken van een ongeloofwaardig deel van een causale keten, naar de andere delen van die keten. Wat hier in ieder geval wel onder valt, is dat je niet mag terugwerkende kracht een causale keten ongeloofwaardig kunt achten. Bijvoorbeeld: De ontvangenis uit de gevangenis is niet geloofwaardig, dus ik geloof überhaupt niet dat betrokkene gearresteerd was en gevangen is geweest.

Wanneer een aanleiding van een causale keten van gebeurtenissen twijfelachtig is, wees dan voorzichtig met meteen stoppen met toetsen, maar kijk dan ook nog naar de daarop volgende gebeurtenissen. Vervolgens breng je die met elkaar in verband; de aanleiding is ongeloofwaardig en dit wordt nog versterkt doordat de daarop volgende gebeurtenissen ook op zichzelf ongeloofwaardig zijn geacht.

Geloofwaardigheidsindicator plausibiliteit
In WI 2014/10 wordt naast de 'interne en externe geloofwaardigheidsindicatoren' nog een derde geloofwaardigheidsindicator toegevoegd, namelijk plausibiliteit. Er zijn situaties denkbaar waarbij de genoemde onderdelen van de interne- en externe geloofwaardigheidsindicatoren te kort schieten. Dit ziet bijvoorbeeld op situaties die naar algemene maatstaven gemeten, als niet plausibel moeten worden aangemerkt. Te denken valt aan situaties die strijdig zijn met natuurwetten, bijvoorbeeld iemand springt over een muur van 6 meter, of vaart binnen een dag met een speedboot van Ghana naar Rotterdam. Het gaat nadrukkelijk niet om de situatie waarin de medewerker vindt dat de asielzoeker of iemand anders in zijn relaas zich anders zou hebben moeten gedragen. Als toetsingsmaatstaf van (in)plausibiliteit moet worden aangenomen dat datgene als een geloofwaardig of ongeloofwaardig element moet worden aangemerkt wanneer tussen redelijk denkende mensen geen twijfel kan bestaan dat een gebeurtenis objectief beschouwd mogelijk of onmogelijk is.

Een passage over plausibiliteit zal bij de update van WI 2014/10 worden toegevoegd.

Niet onverwijld gemeld
Soms is het onduidelijk waar precies overwogen kan worden dat betrokkene zich niet onverwijld heeft gemeld en in hoeverre dit een rol speelt in de beoordeling. Het kan een rol spelen bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van een relevant element of het kan een rol spelen ten aanzien van de beoordeling van de actuele vrees.

Voorbeeld: Niet onverwijld gemeld
Verder valt dezerzijds niet in te zien waarom betrokkene, indien hij daadwerkelijk zou vrezen voor de familie van zijn vriendin danwel de dorpsbewoners, geen aangifte zou hebben gedaan van doodslag of moord – immers daar hij heeft verklaard persoonlijk geen problemen met de autoriteiten in Liberia te hebben. Bovendien valt dit (niet-) handelen niet te rijmen met het gestelde gegeven dat hij er klaarblijkelijk bewust voor heeft gekozen om het huis in brand te steken.

Dit wordt versterkt door de omstandigheid dat betrokkene pas een half jaar nadat hij een paspoort heeft verkregen zijn land van herkomst heeft verlaten en zich pas na een (illegaal) verblijf van twee maanden in Nederland bij de Nederlandse autoriteiten heeft gemeld om een asielaanvraag in te dienen. Indien betrokkene daadwerkelijk vreesde voor de familie van zijn vriendin en/of de dorpsbewoners, valt niet in te zien waarom hij dan niet direct zou zijn vertrokken en zich bij binnenkomst direct zou hebben gemeld voor bescherming.

Weging inzichtelijk maken
Per relevant element kun je, waar nodig, de weging inzichtelijk maken. 'Waar nodig' is hierbij belangrijk: het gaat hierbij om elementen waar de balans van de weging inzichtelijk gemaakt moet worden (het moet wel werkbaar blijven en er moet niet 'gezocht' worden naar positieve weegelementen als die er niet zijn). Je maakt als het ware de balans op, zonder daarbij volledig uit te wegen. Enkele voorbeelden van hoe een weging eruit kan zien:

Voorbeeld 1: Rekening gehouden met beperkingen
In het Medisch Advies staat aangegeven dat betrokkene moeite heeft met het onthouden van data. Om die reden worden inconsistenties hieromtrent niet tegengeworpen. Desondanks heeft betrokkene niet aannemelijk gemaakt dat ..., omdat ...

Voorbeeld 2: Rekening gehouden met beperkingen
In het Medisch Advies staat dat betrokkene moeite heeft zich te concentreren. Hiermee is tijdens het gehoor rekening gehouden door regelmatig pauzes in te lassen en betrokkene te vragen hoe het gaat. Tijdens het gehoor is verder niet gebleken van problemen vanwege concentratieproblemen. Om die reden kan worden uitgegaan de de verklaringen van betrokkene en gelet daarop, heeft betrokkene niet aannemelijk gemaakt dat ..., omdat ...

Voorbeeld 3: Bekering
Hoewel betrokkene een aantal kennisvragen over het christendom goed heeft beantwoord, heeft betrokkene daarmee nog niet zijn bekering aannemelijk gemaakt. De beoordeling van de bekering bestaat uit meerdere aspecten, naast kennis van het geloof ook bijvoorbeeld de verklaringen over het doorgemaakte proces. Ten aanzien van het proces tot bekering heeft betrokkene niet overtuigd, omdat ...

Voorbeeld 4: Inhoudelijke weging van argumenten
Hoewel tot op zekere hoogte erkend wordt dat een gevangenis niet uitnodigt tot "socialiseren", is echter evenmin aannemelijk dat betrokkene tijdens een verblijf van dertig dagen in zo'n kleine ruimte niet meer informatie kan verstrekken over de anderen personen in de cel. Dit klemt te meer nu betrokkene heeft verklaard dat deze mensen wel kletsten met elkaar.

Je kunt ook het referentiekader opnemen aan het begin van de beoordeling, waarin kort wordt gesteld welke persoonlijke omstandigheden/achtergronden van de vreemdeling bij de beoordeling worden betrokken.

Terminologie
Wees voorzichtig met de oude POK-terminologie. Termen als 'bevreemdingwekkend', 'opmerkelijk' of 'doet (op voorhand) afbreuk aan de geloofwaardigheid' mogen wel gebruikt worden in de opbouw van een

argumentatielijn, maar kunnen geen eindconclusie zijn. Een eindconclusie is dat een relevant element geloofwaardig/aannemelijk of ongeloofwaardig/niet aannemelijk wordt geacht.

Het voordeel van de twijfel
De toepassing van het voordeel van de twijfel is niet een aparte toets die aan het eind van de beoordeling in alle zaken nog opspeelt. De criteria van artikel 31, lid 6, Vw, zitten als het ware al 'automatisch' in je geloofwaardigheidsbeoordeling, wanneer je hebt geconstateerd dat een relevant element onvoldoende is onderbouwd en je aan de hand van de criteria in artikel 31, lid 6, Vw, gaat kijken of de verklaringen geloofwaardig zijn.

Duidelijk ongeloofwaardige verklaringen over de reis, kunnen een rol spelen bij de beoordeling van een relevant element dat onvoldoende is onderbouwd en waarover twijfel bestaat. Het moet dan wel gaan om duidelijk ongeloofwaardige verklaringen (dus niet om het ontbreken van een treinkaartje in een verder geheel onderbouwd en/of geloofwaardig reisverhaal). Wanneer bijvoorbeeld blijkt dat betrokkene heeft verzwegen dat hij voorafgaand aan zijn komst naar Nederland een jaar op de Filippijnen heeft verbleven, kan dit wat zeggen over de algemene geloofwaardigheid van betrokkene en derhalve een rol spelen wanneer wordt gekeken naar de criteria onder artikel 31, lid 6, Vw.

Gehoren
Je kunt ervoor kiezen om in het nader gehoor met kopjes te werken, zodat er al enige structuur zichtbaar is ten aanzien van de relevante elementen.

Opvolgende aanvragen
Bij uitspraken van 9 april 2015 (kenmerk: 201501148/1 en 201501445/1) heeft de Afdeling geoordeeld dat de afschaffing van de PCIK-toets en de invoering van de 'integrale geloofwaardigheidsbeoordeling', geen relevante wijziging van recht is.

Voorbeeld voornemen
Ter inspiratie is een voorbeeldvoornemen bijgevoegd (bijlage 1), waarin verschillende van de hiervoor besproken aandachtpunten aan bod komen. Het is een relatief eenvoudige zaak en het kan op meerdere manieren, maar dit voorbeeld is puur bedoeld om een indruk te geven.

Voorbeeld voornemen.doc

Dit bericht is afgestemd met de directie Asiel en Bescherming (trainers PRL/Integrale geloofwaardigheidsbeoordeling) en Juridische Zaken.
Dit bericht wordt tevens geplaatst op InformIND.

BIJLAGE 1: Voorbeeld voornemen